

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/62/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518200288
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7518200288.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Martina Kolesára a JUDr. Zuzany Matyiovej v právnej veci žalobkyne: U. U. E., nar. XX.X.XXXX, bytom R. 2, Košice, proti žalovaným 1/ P. Z. M., nar. XX.X.XXXX, bytom U. XXX a 2/ L. Z. M., nar. XX.X.XXXX, bytom Mokrance 267, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie z 29. januára 2018, č. k. 16C/10/2018-12

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie v napadnutom výroku o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vo výroku o trovách konania.

Žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice - okolie (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) napadnutým uznesením zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa scudzenia, opravy a iných zásahov do nehnuteľností, evidovaných v katastri nehnuteľností na LV č. XXX pre kat. úz. U. ako stavba rodinného domu č. súpis. XXX na parc. č. XXX/X a pozemky registra „C“ parc. č. XXX/X - Zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX mX a parc. č. XXX/X - Orná pôda o výmere XXX m² (ďalej tiež len „nehnuteľnosti“), do času právoplatného skončenia ešte nezačatého konania o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalobkyňa tento návrh odôvodnila potrebou úpravy pomerov strán z ich právneho vzťahu, vyplývajúceho z kúpnej zmluvy, uzavretej medzi nimi dňa 2.2.2017, ktorou žalobkyňa previedla na žalovaných vlastnícke právo k nehnuteľnostiam za kúpnu cenu 55.800,- Eur. Podľa tvrdenia žalobkyne kúpna cena mala byť podľa v kúpnej zmluve zachytenej dohody strán zaplatená v troch splátkach, z toho prvá splátka v sume 7.000,- Eur ešte pred podpisom kúpnej zmluvy. Žalovaní však v čase uzavretia kúpnej zmluvy nemali vlastné disponibilné peňažné prostriedky a preto na základe ich požiadavky žalobkyňa založila nehnuteľnosti v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s. a súhlasila tiež so zaplatením prvej splátky kúpnej ceny až po reálnom poskytnutí úveru od banky a teda nie už pred podpisom kúpnej zmluvy, ako to v nej bolo výslovne dohodnuté. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaní prvú splátku kúpnej ceny v sume 7.000,- Eur nezaplatili, pričom v okolnostiach prípadu nadobudla presvedčenie, že s vedomím, že nemajú dostatok finančných prostriedkov na kúpu nehnuteľností, a že nespĺňajú podmienky na poskytnutie hypotekárneho úveru, žalovaní úmyselne u žalobkyne vyvolali predstavu, že cenu nehnuteľností môžu zaplatiť až po poskytnutí úveru. Týmto konaním žalovaných sa žalobkyňa cítila byť uvedená do omylu a z tohto dôvodu považovala Kúpnu zmluvu zo dňa 2.2.2017 za neplatnú. Neodkladnosť požadovanej úpravy pomerov strán žalobkyňa odôvodnila tvrdením, že v súčasnosti žalovaní vykonávajú opravu domu, realizáciou ktorej hrozí ujma v podobe neželanej zmeny architektonického vzhľadu a vnútorného vybavenia tejto stavby. V prípade trvalej zmeny nehnuteľností zároveň podľa žalobkyne hrozí sťaženie výkonu rozhodnutia vo veci samej v dôsledku nemožnosti ich uvedenia do pôvodného stavu.

2. Prvoinštančný súd nevyhovel tomuto návrhu žalobkyne na podklade záveru o nesplnení zákonných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia podľa ust. § 325 ods. 1 C.s.p. Vo svojich úvahách, vedúcich k tomuto záveru pritom súd prvej inštancie vyšiel z toho, že žalobkyňa neosvedčila nebezpečenstvo jej hrozacej ujmy, keďže neuviedla konkrétne skutočnosti dôvodne zakladajúce jej obavy a svoje tvrdenia v tomto smere navyiac nepodložila dôkazmi. Žalobkyňa podľa úvahy prvoinštančného súdu na odôvodnenie svojho návrhu len tvrdila, že žalovaní vykonávajú opravu stavby domu, a že opravou dosiahnutá neželaná zmena architektonického vzhľadu domu a jeho vnútorného vybavenia oproti pôvodnému stavu predstavuje ujmu, ktorá na jej právach a oprávnených záujmoch hrozí. Konkrétne ujmu však žalobkyňa podľa odôvodnenia prvoinštančného súdu bližšie nezrejmla a jej hrozbu ničím nepreukázala. Prvoinštančný súd akcentoval, že len skutočnosť vykonávania bližšie nekonkretizovaných opráv domu bez ďalšieho nepredstavuje v okolnostiach prípadu, so zreteľom na účel a charakter neodkladného opatrenia, dostatočný a primeraný dôvod pre jeho nariadenie. Nekonkrétnymi a neosvedčenými boli podľa súdu prvej inštancie tiež tvrdenia žalobkyne, ktorými odôvodnila potrebu bezodkladne obmedziť žalovaných v práve scudzit' nehnuteľnosti.

3. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol tiež o trovách konania o nariadení neodkladného opatrenia a s odôvodnením, že neúspešnej žalobkyňi náhrada trov konania nepatrí a žalovaným v tomto konaní žiadne trovy nevznikli s použitím ust. § 255 ods. 1 C.s.p. vyslovil, že žiadna zo strán sporu právo na náhradu trov konania nemá.

4. Proti tomuto uzneseniu, čo do výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie s návrhom, aby ho odvolací súd zmenil tak, že žalovaným uloží povinnosť zdržať sa scudzenia nehnuteľností do času právoplatného skončenia konania o určenie vlastníckeho práva k nim. V odvolaní žalobkyňa vytkla napadnutému rozhodnutiu nesprávnosť spôsobu právneho posúdenia otázky splnenia zákonných predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia. Žalobkyňa nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie o neosvedčení nebezpečenstva hrozacej ujmy a ohrozenia exekúcie, zakladajúcich potrebnosť bezodkladnej úpravy pomerov strán a zdôraznila, že žalovaní nezaplatili skutočnú kúpnu cenu za prevod nehnuteľností, splneniu tejto povinnosti sa vyhýbajú a úmyselne ju zavádzajú ohľadne ich dočasnej insolventnosti. Z tohto stavu podľa presvedčenia odvolateľky vyplýva nebezpečenstvo, že žalovaní pred skončením konania vo veci samej nehnuteľnosti scudzia, aby tým zabránili výkonu „budúceho rozhodnutia súdu vo veci samej“. Na podporu odlišného názoru v otázke ne/splnenia zákonných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia žalobkyňa vo svojej argumentácii vo všeobecnosti poukázala na závery právnej teórie a súdnej praxe, z ktorých vyplýva len obmedzený rozsah „dokazovania“ v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia - osvedčovanie, ktoré je determinované uprednostnením potreby rýchlosti ochrany ohrozeného práva pred požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Osvedčovanie podľa žalobkyne na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti, dôležité pre rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia byť pravdepodobné. Žalobkyňa obsahom odvolacích námietok uplatnila odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p.

5. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) prejednal odvolanie žalobkyne ako podané včas (§ 362 C.s.p.), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 C.s.p.), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario C.s.p., v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 C.s.p., z hľadísk odvolaní uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. a s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 C.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v odvolaní napadnutom zamietavom výroku i v závislom výroku o trovách konania, vecne správne. Preto ho v súlade s ust. § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil.

6. Žalobkyňa vymedzením odvolacieho dôvodu proti zamietavému výroku napadnutého uznesenia učinila predmetom odvolacieho prieskumu správnosť spôsobu právneho posúdenia súdom prvej inštancie otázky ne/splnenia zákonných predpokladov pre okamžitú úpravu pomerov strán, zamedzením žalovaným nehnuteľnosti scudzit' a vykonávať ich opravu do času právoplatného skončenia konania vo veci samej, v ktorom sa mieni domáhať určenia vlastníckeho práva k nim. Odvolací súd sa v zásade stotožňuje so spôsobom právneho posúdenia tejto otázky prvoinštančným súdom a za správny považuje aj jeho záver, že žalobkyňa opisom rozhodujúcich skutočností dostatočne nezdôvodnila a

pripojenými listinami neosvedčila potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán ako jedného zo základných predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia. V podrobnostiach odvolací súd na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia poukazuje a na zvýraznenie správnosti právneho posúdenia tejto otázky súdom prvej inštancie v kontexte odvolacích námietok žalobkyne dodáva:

7. K naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) C.s.p., a teda k právnym vadám rozhodnutia, dochádza v prípadoch ak súd na zistený skutkový stav alebo neaplikoval právnu normu vôbec, alebo hoc aj istú normu aplikoval zvolil normu nesprávnu, alebo hoc aj aplikoval normu a i tu správnu, nesprávne interpretoval jej obsah, alebo hoc aj zvolil správnu normu a túto i správne interpretoval, nesprávne ju na zistený skutkový stav aplikoval.

8. Procesné podmienky a predpoklady nariadenia neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní sú upravené v ust. §§ 324 až 326 C.s.p., ktoré správne použil aj súd prvej inštancie. Podľa ust. § 324 ods. 1 a ods. 3 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením. Podľa ust. § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podľa ust. § 326 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

9. Z citovaných ustanovení zákona vyplýva, že neodkladným opatrením, bez ohľadu na to, či je nariadené pred začatím konania, v jeho priebehu alebo po jeho skončení sa upravujú pomery strán, pokiaľ je to bezodkladne potrebné a/alebo existuje obava, že exekúcia bude ohrozená. Týmto predpokladom zodpovedá požiadavka osobitných náležitostí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom podľa zákonného vymedzenia musí navrhovateľ opísať rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Z povahy veci vyplýva, že zjavne neodôvodnenému alebo neexistujúcemu nároku nemožno poskytnúť ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia, a preto v návrhu musí navrhovateľ opísať tiež skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Zákonná požiadavka hodnoverného osvedčenia dôvodnosti a trvania chráneného nároku oproti potrebe (len) osvedčenia ostatných právne významných skutočností vychádza tiež z predpokladu, že dôvodnosť nároku vo veci samej je navrhovateľ spôsobilý osvedčiť jednoduchšie a hodnovernejšie ako potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo ohrozenie exekúcie. Z toho je možné vyvodiť, že súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ak sa mu na základe predbežného právneho posúdenia nároku vo veci samej javí ako nedôvodný. Hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku predpokladá jasné, určité a zrozumiteľné skutkové tvrdenia navrhovateľa, predloženie dostupných listinných dôkazov a elementárnu právnu argumentáciu, z ktorých možno vyvodiť záver o vysokej pravdepodobnosti, že chránený nárok je dôvodný a trvá. Alebo inak povedané, hodnoverné osvedčenie nároku vo veci samej musí na strane súdu viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti vyhovenia žalobe je v danom štádiu konania vyššia, než pravdepodobnosť jej zamietnutia (por. Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C.H.Beck, 2016, s 1540, str. 1108).

10. Podľa úvahy odvolacieho súdu, popri inak správnom a náležite odôvodnenom závere súdu prvej inštancie o neosvedčení skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy strán, nebolo možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť tiež i preto, že opisom rozhodujúcich skutočností v ňom žalobkyňa hodnoverne neosvedčila ani samotnú dôvodnosť nároku, okamžitej ochrany ktorého sa domáhala. Z opisu skutkového deja v návrhu je v tejto súvislosti zrejmé, že strany uzavreli kúpnu zmluvu, predmetom ktorej je prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na žalovaných oproti ich povinnosti zaplatiť žalobkyňi kúpnu cenu v sume 55.800,- Eur. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že podstata sporu z tohto právneho vzťahu strán spočíva v nezaplatení prvej dohodnutej splátky kúpnej ceny v sume 7.000,- Eur, pričom aj keď z vyjadrení žalobkyne to nie je úplne zrejmé, javí sa byť pravdepodobné, že ostatnú časť kúpnej ceny už žalovaní žalobkyňi zaplatili. Túto podstatu sporu strán vyjadřila sama žalobkyňa v odvolaní, v ktorom konštatuje (str. 2 ods. 4), že žalovaní nezaplatili

skutočnú kúpnu cenu, vyhýbajú sa jej zaplateniu a zavádzajú žalobkyňu o ich dočasnej insolventnosti. I z toho je podľa názoru odvolacieho súdu evidentné, že v okolnostiach prípadu predstavuje dovolanie sa neplatnosti kúpnej zmluvy a vlastnícka žaloba len prostriedok ochrany či realizácie iného ohrozeného práva žalobkyne - pohľadávky na zaplatenie časti kúpnej ceny. Treba v tejto súvislosti poznamenať, že nezaplatenie kúpnej ceny alebo jej časti kupujúcim samo o sebe nezakladá neplatnosť kúpnej zmluvy a na platnosť tohto právneho úkonu je bez vplyvu tiež i iné ich opomenutie alebo konanie, ku ktorým došlo po uzavretí kúpnej zmluvy. Preto, i keď je možné teoreticky prisvedčiť žalobkyňu v tom, že pokiaľ by žalovaní skutočne uviedli žalobkyňu pri uzavretí zmluvy do omylu a tento by bol podstatný, právny úkon kúpnej zmluvy môže byť posúdený ako neplatný v zmysle ust. § 49a Občianskeho zákonníka, rozhodne sa nejaví byť z pohľadu odvolacieho súdu nateraz v okolnostiach prípadu tento scenár právneho posúdenia žalobkyňou prezentovaného prípadu pravdepodobnejší ako už spomenutý záver o existencii pohľadávky žalobkyne na zaplatenie časti kúpnej ceny. Podľa záveru odvolacieho súdu preto žalobkyňa opisom rozhodujúcich skutočností neosvedčila a už vôbec nie hodnoverne existenciu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, okamžitej ochrany ktorého sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala.

11. Pre úplnosť odvolací súd poznamenáva, že rozhodnutie o určení vlastníckeho práva sa vo vzťahu medzi sporovými stranami premieta bez toho, aby ho bolo potrebné vykonať. Povaha takéhoto rozhodnutia jeho vykonanie nevyhnutne nepredpokladá a i exekúcia na podklade rozsudku o určení vlastníckeho práva niektorým zo zákonom predpokladaných spôsobov výkonu exekúcie je technicky vylúčená. Pokiaľ snád ohrozenie „výkonu rozhodnutia“ videla žalobkyňa v prípadnej nemožnosti zápisu vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností následkom v katastri nehnuteľnosti zapísanej právnej zmeny, upriamuje odvolací súd pozornosť na ust. § 228 ods. 2 C.s.p., v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

12. Odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie aj v závislom výroku o trovách konania (§ 379 písm. a) C.s.p.), pretože toto je vecne správne. Neúspešnej žalobkyňi náhrada trov konania nepatrí a žalovaným v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia žiadne trovy nevznikli, preto v zmysle ust. § 255 ods. 1 C.s.p. žiadna zo strán sporu právo na náhradu trov konania nemá.

13. Rovnako v odvolacom konaní neúspešnej žalobkyňi nárok na náhradu trov konania nepatrí a nakoľko ani v odvolacom konaní žalovaným žiadne trovy nevznikli, s použitím ust. § 255 ods. 1 v nadväznosti na ust. § 396 ods. 1 C.s.p. odvolací súd žiadnej zo strán nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

14. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, a to z dôvodov uvedených v ust. § 420 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch uvedených v ust. § 429 ods. 2 CSP.